

SEKTOROWY
PROGRAM
OPERACYJNY
Restrukturyzacji i modernizacji
sektora żywnościowego
oraz rozwój obszarów wiejskich
2004 - 2006

Raport ze spotkania konsultacyjnego Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego w powiecie elbląskim, w projekcie Związku Gmin Kanału Ostródzko - Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego w Ostródzie „Łączy nas Kanał Elbląski – partnerstwo sposobem aktywizowania mieszkańców”

Termin spotkania: 13 marzec 2006 roku, godz. 10:00 - 15:00
Miejsce spotkania: Elbląg, Siedziba Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Komeńskiego 40
Prowadzący: Gabriela Effenberg, Stanisława Pańczuk
Uczestnicy: 32 osoby wg listy obecności

Przebieg spotkania:

- 1. Wicestarosta Elbląski – Maciej Romanowski** przywitał przybyłych gości, przedstawił cel spotkania, a następnie głos oddał Pani Stanisławie Pańczuk ze Starostwa Powiatowego w Elblągu.
- 2. Stanisława Pańczuk** – poinformowała o tym, że umowa między Fundacją Programów Pomocy dla Rolnictwa (Instytucja Zarządzająca), a Związkiem Gmin Kanału Ostródzko – Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego w Ostródzie została zawarta **26 września 2005 r.** Realizacja projektu ma być zakończona z dniem **30 kwietnia 2006 r.**, termin rozliczenia do **25 maja 2006 r.** Pani S. Pańczuk mówiła także, że w ramach wybranych tematów i priorytetów strategii wypracowano **8 celów I rzędu** i **40 celów II rzędu** oraz **19 sieciowych zadań** do schematu II LEADERa, a także **110 zadań gminnych** i **17 planów** odnowy wsi. Dobiega końca proces konsultacji społecznych strategii.
Uczestnicy szkoleń i warsztatów powołali do życia Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania. Jego założycielami są **34 osoby** fizyczne. Deklaracje udziału w stowarzyszeniu zgłosiło **11 samorządów gmin** i **2 powiaty** oraz **4 stowarzyszenia**, Związek Gmin Kanału Ostródzko-Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego w Ostródzie oraz Powiatowy Urząd Pracy w Elblągu. Zakłada się, że stowarzyszenie będzie liczyło docelowo około **70 osób**. Stowarzyszenie zostało zarejestrowane **20 lutego 2006 r. Nr KRS 0000251035**. Pani Stanisława Pańczuk zapowiedziała, że będą jeszcze wybierane władze stowarzyszenia i będzie ustalany sposób finansowania strategii podczas Walnego Zgromadzenia Członków w dniu **10 kwietnia 2006 r.** Zapowiedziała także konferencje promocyjną strategii, która zaplanowana jest na **26 kwietnia 2006 r.** Na koniec zachęciła abyśmy pomagali sobie i innym.

3. Gabriela Effenberg – Naczelnik Wydziału Promocji Powiatu Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Elblągu stwierdziła, że strategia przygotowana została metodą partnersko-ekspercką. Na 1 miejscu planowania strategii jest – DIAGNOZA stanu istniejącego, na 2 - PROJEKTOWANIE, a na 3 – WDRAŻANIE. Pani Gabriela Effenberg stwierdziła, że jeśli wizja jest realizowana, to wtedy jest to sukces strategii. Podstawa opracowania strategii to wiedza i wyobraźnia. Przystępując do opracowania diagnozy stanu istniejącego, bazowano na opracowanych raportach, tj.

- a) raporcie o kapitale społecznym
- b) raporcie o środowisku przyrodniczym
- c) raporcie o kapitale kulturowym
- d) raporcie o przedsiębiorczości

oraz na wynikach ankiet. Ankietyzacją objęto gimnazjalistów, przedsiębiorców, samorządy, organizacje okołobiznesowe.

Gabriela Effenberg zwróciła uwagę, że wszystkie samorządy uczestniczące w projekcie mają opracowane strategie gminne, plany rozwoju lokalnego. Dodatkowo 9 samorządów ma opracowane programy współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Następnie przedstawiła prezentację: „Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego”.

Prezentacja zawierała:

I. Charakterystykę LGD i nazwę:

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania zs. w Elblągu

Status prawny – **stowarzyszenie 34 osób fizycznych i 19 członków wspierających.**

Powołanie **18 stycznia 2006 roku**; data rejestracji w sądzie – **20 lutego 2006 r.** KRS 0000251035.

Sposób rozszerzania składu – uchwały rad gmin, powiatów i stowarzyszeń wymienionych w statucie stowarzyszenia, deklaracje udziału przedstawicieli członków wspierających i ich doświadczenie w pracy na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Potencjał administracyjny LGD:

- **rekomendacje partnerów społecznych i gospodarczych**
- **deklaracje udziału w Schemacie II LEADERa**
- **CV osób w organach decyzyjnych stowarzyszenia**

II. Diagnozę obszaru – (zasięg terytorialny: **11 gmin**, powierzchnia: **2.245 km²**)

III. Potencjał demograficzny (liczba ludności ogółem: **87.995**, struktura wieku ekonomicznego ludności: przedprodukcyjny **25,9%**; produkcyjny **61,5%**; poprodukcyjny **12,6%**; nieprodukcyjni - **62,6** na 100 osób produkcyjnych; przyrost naturalny- **240** osób

w 2004 r.- **2,73%**; migracja - 2 osoby w 2004 r.- **3,52%**; gęstość zaludnienia – **39,2** osób na km²; wskaźnik feminizacji – **100,5**; wskaźnik dynamiki demograficznej – **1,30**). Pani Gabriela Effenberg skomentowała dane z potencjału demograficznego dowodzące, że region jest średnio młodszy od średniej dla województwa i kraju.

IV. Uwarunkowania przyrodnicze (klimat, gleby, bogactwa naturalne, lesistość, zasoby wodne, waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej itp. Mamy **11** rezerwatów przyrody, **2** parki krajobrazowe, **11** obszarów chronionego krajobrazu, **7** użytków ekologicznych, **443** pomniki przyrody). Gminy, zwłaszcza żuławskie, mają bardzo dobre warunki do prowadzenia intensywnej produkcji rolnej. Na kulturę materialną obszaru składają się przede wszystkim niepowtarzalne podcieniowe domy mieszkalne, grodziska, zespoły pałacowe, dwory, kościoły, dworce, np. w Gronowie Elbląskim, przepompownie, mosty, cmentarze, zagrody, spichlerze, wiatraki i bardzo ważne – zespół 5 pochylni.

Pani Gabriela Effenberg zwróciła uwagę, że np. w gminie Elbląg jest aż **143** obiektów ujętych w wojewódzkim rejestrze zabytków. Podobnie jest w pozostałych gminach. Należy te atuty wypromować.

V. Uwarunkowania kulturowe (kultura materialna i kultura duchowa).

VI. Uwarunkowania historyczne (wydarzenia historyczne, które wywarły największy wpływ na rozwój obszaru).

VII. Potencjał gospodarczy (liczba podmiotów gospodarczych, kluczowe branże gospodarcze w sektorze prywatnym, bezrobocie, rynek pracy, infrastruktura wiejska, obiekty turystyczne, miejsca noclegowe, korzystający z noclegów, udzielone noclegi). Pani Gabriela Effenberg dodatkowo zwróciła uwagę na niski wskaźnik przedsiębiorczości obszaru. Wynosi on **52,2%**, gdy dla województwa **77,3%**, a dla kraju **93,8%**. Szczególnie niski wskaźnik przedsiębiorczości jest w gminie Markusy i Rychliki.

VIII. Analiza SWOT (mocne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia).

IX. Wizja – „**Obszar Kanału Elbląskiego otwarty na świat**”. Zdaniem Pani Gabrieli Effenberg wizja określa w sposób zwięzły istotę strategii obszaru, gotowego do współpracy, współdziałania, przyjaznego turystom i inwestorom.

X. Misja – „**Jesteśmy po to, żeby zaktywizować społeczność na rzecz wdrożenia Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego**”.

XI. Tematy Strategii (1. WYKORZYSTANIE ZASOBÓW NATURALNYCH I KULTUROWYCH, w tym potencjału obszarów należących do sieci Natura 2000, 2. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA na obszarach wiejskich).

XII. Zadania Gmin 2007-2013 (zadań – **78**, kwota – **21.177,9** tys. zł).

XIII. Harmonogram finansowy ZSROW Kanału Elbląskiego (suma kosztów projektu: **29.307.900 zł**, suma kosztów kwalifikowanych: **29 307 900 zł**, suma kosztów kwalifikowanych schemat II 2006-2007: **750.000 zł**, suma ZSROW 2007-2013: **28.557.900 zł**).

Pani Gabriela Effenberg zakończyła prezentacje i oddała głos Stanisławie Pańczuk.

4. **Pani Stanisława Pańczuk** mówiła, m.in. o tym, że LEADER „modeluje” głowy oraz, że trzeba przekazywać wiedzę, wyjaśniać, informować, a to daje aprobatę wszelkich działań. Ludzie muszą mieć wyartykułowane potrzeby, samorząd ma spełniać te oczekiwania, a społeczeństwo musi uczestniczyć w kosztach. Luksus kosztuje i płaci się za niego. Następnie poprosiła o zabranie głosu przez reprezentantów poszczególnych gmin – mieli postawić się w roli Wójta, Burmistrza i zaprezentować swoje marzenia, oszacować możliwości, zrealizować zadanie i przedstawić efekty. Wypowiadali się:

Dorota Białobrzaska z Gminy Elbląg,

Halina Cieśla ze stowarzyszenia na Rzecz „Aniołowa” w Aniołowie,

Magdalena Wróblewska-Urbaniak z Gminy Gronowo Elbląskie,

Zbigniew Zasada z Gminy Rychliki.

Wszyscy przedstawiciele gminni potwierdzili, że konsultacje w gminach były bardzo pożyteczne. Nie zgłoszono uwag do strategii. Uznano, że plany są bardzo ambitne. Istnieje obawa, czy tak ambitne plany da się w pełni zrealizować. Dodatkowo w trakcie konsultacji, np. w Gminie Rychliki wyświetlono film o Kanale Elbląskim, a w Gminie Elbląg uznano, że do szkół należy wprowadzić lekcje muzealne.

Stanisława Pańczuk stwierdziła, że należy liczyć siły na zamiary. Człowieka poznaje się po tym jaki jest jego krajobraz, a także przypominała wszystkim o tym, że przyrody nie odziedziczyliśmy od naszych przodków tylko pożyczylimy od naszych dzieci i wnuków. Wspomniała poza tym, że czeka wszystkich ciężka praca w pozyskiwaniu środków, a strategia jest bardzo trudna do realizacji. Po czym zachęcała do wspólnej dyskusji.

5. Dyskusja

Pan Wojciech Jezierski, przewodniczący Rady Gminy Elbląg powiedział, że niepokoi go postawa samorządów Pasłęka i Susza, które jeszcze nie zadeklarowały swojego udziału w stowarzyszeniu. Przyznał, że mamy ogromną ilość atrakcji turystycznych. Na koniec oznajmił, że wierzy w to, że uda się Leader+.

Halina i Zbigniew Cieśla - przedstawiciele Aniołowa przekazali zebrany, że wiele się nauczyli i dowiedzieli z odbytych już spotkań. Sołtys Aniołowa Pan Zbigniew Cieśla

stwierdził, że 75% dochodu pochodzi z usług i rozwoju usług okołoturystycznych i usługi mogą dać szansę na pracę.

Ksiądz z Nowakowa wypowiedział się na temat wieży w Milejewie, która jest wielką atrakcją; domów holenderskich, np. w Pilonie, które także są naszym wielkim bogactwem i powinniśmy to wykorzystać. Mówił także o planowanej inwestycji kanału żeglugowego przez Mierzę Wiślaną.

6. Gabriela Effenberg mówiła o przeprowadzonych ankietach w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Wyniki były ciekawe. Z badań, m.in. wynikało, że niecałe **30%** młodzieży chce wyjechać za granicę. Przy czym zostaną jeśli będzie dla nich miejsce pracy w kraju, a także będzie perspektywa na własne mieszkanie. Uczniowie w badaniach jako aktywizację obszaru podawali – budowę dróg i inwestycje w środowisko. To przyciąga inwestorów. Uczniowie podkreślali, że piękna przyroda obszaru jest szansą jego rozwoju. Skrytykowano, że szkoła mało uczy przedsiębiorczości.

Ankieta przeprowadzona wśród przedsiębiorców wykazała, że chcieliby oni mieć zbyt na własnym rynku. Narzekali na brak tanich kredytów, brak dostatecznej ilości szkoleń także takich, które nauczyłyby ich pisać projekty o dofinansowanie zewnętrzne.

Ankietowane organizacje okołobiznesowe potwierdziły, że przedsiębiorcy oczekują tanich kredytów, szkoleń, a także promocji swojej działalności.

Pani Naczelnik zachęcała do brania udziału w konkursie: „**Najatrakcyjniejsza wieś turystyczna powiatu elbląskiego**”. Jest to konkurs integrujący mieszkańców. Dużo dobrego daje dla miejscowości uczestnictwo w konkursie. Gabriela Effenberg przekonywała, że nagrody wyzwalały energię i chęć udziału w kolejnych konkursach i projektach. W trakcie prac nad strategią wypracowanych zostało, aż **110** pomysłów na projekty, gdy wstępnie zakładano około **50**, świadczy to o dużej aktywności osób zaangażowanych przy opracowywaniu strategii.

7. Jadwiga Ciszewska stwierdziła, że LEADER pozwolił jej popatrzeć inaczej na otaczającą rzeczywistość i dostrzec piękno okolicy, w której mieszka. Stanowił bodziec do poszukania sposobów poprawy sytuacji.

8. Stanisława Pańczuk stwierdziła, że najważniejszy jest **kapitał społeczny i myślenie**. Mamy ludzi pracowitych i postawa jest motywująca. Powinniśmy wszyscy pokochać miejsca w których mieszkamy, ale żeby pokochać, trzeba je czasami tylko poznać. Na tym spotkanie zakończono.

Sporządził: Aneta Murawek, Gabriela Effenberg, Stanisława Pańczuk

Elbląg, 13 marca 2006 rok.